

Varhaiskasvatus ja esiopetus

KASO – MATILDA METSÄKETO

Yksinhuoltajaisän 4-vuotias tytär on ollut samassa päiväkodissa vuoden ikäisestä lähtien. Lapsi on sopeutunut päiväkotiin hyvin ja hän on saanut sieltä paljon kavereita. Nyt isä on jäänyt yllättäen työttömäksi. Hänelle herää kysymys, pitääkö tytär ottaa nyt pois tutusta päiväkodista, kun hän itse on päivät kotona. Hän muistelee lukeneensa jostain, että Suomessa on lapsilla subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Toisaalta hän haluaisi olla enemmän lapsensa kanssa, mutta toisaalta tyttö viihtyy tutussa hoitopaikassa. Isä lähtee selvittämään asiaa päivähoiton työntekijältä.

Varhaiskasvatus on lapsen oikeus

- ▶ Kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus saada varhaiskasvatusta enintään kymmenen tuntia vuorokaudessa sen jälkeen, kun heidän vanhempiansa äitiys- ja vanhempainrahakausi on päättynyt
- ▶ Varhaiskasvatusta voi saada lapset jotka eivät ole vielä oppivelvollisuusikäisiä
- ▶ Jos lapsen vanhemmat saavat lapsen hoitoon kotihoidon tukea tai yksityisen hoidon tukea, lapsella ei ole oikeutta kunnalliseen varhaiskasvatuspaikkaan
- ▶ Jos lapsi tarvitsee vanhemman työssä käynnin tai opiskelun vuoksi varhaiskasvatusta iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä, hänellä järjestetään sitä vuoropäiväkodissa tai -perhepäivähoidossa

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta ohjaa

- ▶ Lapsen henkilökohtainen esiopetus/varhaiskasvatussuunnitelma
- ▶ Paikallinen varhaiskasvatus/esiopetussuunnitelma

https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2019/06/Kouvolan_varhaiskasvatussuunnitelma_010819_alkaen.pdf

- ▶ Varhaiskasvatussuunnitelman/ esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- ▶ Varhaiskasvatuslaki/perusopetuslaki

Ryhmäkoot ja henkilöstö

- ▶ Ryhmät muodostetaan pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti
- ▶ Yksi kasvattaja per seitsemän yli 3-vuotiasta tai neljä alle 3-vuotiasta
- ▶ Ryhmässä voi samaan aikaan olla paikalla kolmea kasvattajaa vastaava lapsimäärä, eli 12/21
- ▶ Päiväkodissa työskentelee henkilöstöä monella eri ammattinimikkeellä
 - ▶ Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
 - ▶ Varhaiskasvatuksen opettaja
 - ▶ Varhaiskasvatuksen sosionomi
 - ▶ Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
 - ▶ Varhaiskasvatuksen kuraattori
 - ▶ Lasten erityisohjaaja
 - ▶ Avustava henkilökunta; Ruokapalvelutyöntekijä, Siistijä, Päivähoitotyöntekijä

Toimintamuodot

Päiväkotitoiminta

Avoim varhaiskasvatus

Perhepäivähoito

Esiopetus

- ▶ Voidaan järjestää päiväkodissa tai peruskoulun yhteydessä, enenevässä määrin siirtynyt koulun yhteyteen
- ▶ Huoltajan tulee huolehtia, että lapsi osallistuu esiopetukseen
- ▶ Kunta on velvollinen järjestämään esiopetuksen alueella asuville lapsille oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna
- ▶ Kestää yleensä yhden lukuvuoden
- ▶ Esiopetus on maksutonta, ja siihen kuuluu ruokailu

Esiopetus perustuu perusopetuslakiin

- ▶ Lapsen henkilökohtainen esiopetussuunnitelma
- ▶ Paikallinen esiopetussuunnitelma (esim. kunnan tai palvelun tuottajan)
 - ▶ [yleinen osa- lautakunta 15.6.2016.pdf \(peda.net\)](#)
- ▶ Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- ▶ Perusopetuslaki

Esiopetus siirtymävaihe

- ▶ Varhaiskasvatus, esiopetus sekä ensimmäisen ja toisen luokan opetuksen henkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä
- ▶ Joustava esi- ja alkuopetus, 2-4-vuotta
- ▶ Tavoitteena opetuksen, oppimisen tuen ja oppilashuollon järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirtyminen yksiköstä toiseen lapsen mukana
- ▶ Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö tärkeää lapsen kasvun ja kehityksen kannalta

Tuen kolmiportaisuus

Tuen taso	Lapselle tehtävä suunnitelma
Yleinen tuki sisältää toimintatapoja tai käytänteitä, jotka tukevat kaikkia ryhmän lapsia	Varhaiskasvatussuunnitelma/ Esiopetussuunnitelma
Tehostettu tuki sisältää säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja ja se perustuu opettajan tekemään pedagogiseen arvioon	Tehostetun tuen suunnitelma /Oppimissuunnitelma
Erityinen tuki on kokoaikaista, jatkuvaa ja yksilöllistä tukea lapsille, jotka tarvitsevat tukea usealla osa-alueella tai joilla on erityisen vahvaa tuen tarvetta	HOJKS eli henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Päiväjärjestys

Varhaiskasvatus

6.30 päiväkotia aukeaa

leikkiä

8.00 aamupala

leikkiä/ulkoilua/toimintaa: musiikki, askartelu, sadut, draama, retket, liikunta jne.

11.00 lounas

12.00 lepoaika

leikkiä

14.00 välipala

leikkiä

ulkoilua

17.00 päiväkotia menee kiinni

Esiopetus

8:30 esiopetus alkaa

leikkiä/ulkoilua, toimintaa: kynätehtäviä, kielellisten taitojen harjoittelua, matikkaa, liikuntaa, kädentaitoja, musiikkia, retkiä

11.00 lounas

Leikkiä, ulkoilua, toimintaa

12.30 esiopetus loppuu

Tehtävät

- ▶ Kirja s. 62 teht 1.-5.
- 1. Kenellä on oikeus varhaiskasvatukseen?
- 2. Mitkä lait, säädökset ja ohjeet ohjaavat varhaiskasvatusta?
- 3. Missä eri toimipaikoissa varhaiskasvatusta voidaan toteuttaa?
- 4. Kenen kanssa esiopetuksen opettaja ja hoitaja tekevät yhteistyötä?
- 5. Minkälaista tukea lapsi voi saada esiopetuksessa?